

پازار ایتسی

فی ۱۸ ربیع الاول سنه ۱۳۲۹

و فی ۷ مارت سنه ۱۳۲۷

جمعیت علمیة اسلامیة نك ناشر افکاریدر

صاحب امتیاز:

فاتح مجیز در سعاملرندن
استانبول مبعوثی
مصطفی عاصم

سر محرر:

فاتح مجیز در سعاملرندن
توقاد مبعوثی
مصطفی صبری

مدیر مسئول:

مکتب قضاة معلملرندن
کلیسلی منیر

مندرجات

سیغورطه ، قاردن مابعد	مصطفی صبری	جمعیت علمیة اسلامیة	خالص الفؤاد
المرء للماعدو جهل	اسماعیل حق	قونیة اصلاح مدارس طلبه نك نطقی . مشرق عرفاندن ادبیات	
طلبه قرداشلریمه	علاءالدین روحی	ترانه تجیل	ابن حازم نعیم
بیروت جمعیت خیریة نك بیاننامه سی		ترکستان آغانه سی	...

نسخه سی ۱ غر وشددر

آبونه اجرتی (پوسنه اجرتیله برابر در)

مناك اجنبیه ایچون :
۱۳,۰۰ فرانق
» ۶,۰۰

استانبول وولایات ایچون :
برسنه لکی ۵۰ غروش
اتی آیلغی ۲۰ »

درج اولنیمان اوراق اعاده ایدلمز

قارئلر مزه

اکثر مقالاته آیات کریمه واحادیث نبویه درج ایدلمش بولندینی نظراعتباره آلهرق رعایتسزلکده بولنامامسی رجا اولنور .

در سعادت

شرکت طبعیه مطبعه سننده طبع اولنمشدر

بازار ایرتسی کوناری نشر اولنور دینی، ادبی، سیاسی و فنی هفته‌اق غزته‌در

بو خیرخواه، انسانک الیقین بروایسی قدر صلاحیتدار
اولورسه... هایدی مجبور اولسون.. دینک ده بو خصوصده
بعض منبیه قارشى وضع ایلدیکی حدوده بکزه بر نوع
قوة جبریسه، مجازاة ماده‌سی یوق یا.. یالک زردین بونی
نظر خوشنودی ایله تلقی ایتمز؛ تقبیح ایدر. حق وار میدره
یوقیدر؟ بو جهتی تدقیق ایدلم.

اولا قاراوینایان آد قزانمق احتماله طمعاً بوکاجسارث
ایدر دکلی؟ فقط یوزده الی ده غائب اتمک احتمالی واردر.
فضله اوله رق قزانمق غائب اتمک احتماللرینک تساویسه
رغماً احتمال اولک نشوده‌سی احتمال ثانیته خمارینه چیقیشه
ماز، چونکه قرانان آدمک اولجده میدان مقاصره
حیقا جق قدر بر سرمایه مالیه بولنه جفندن حاصل اولان
فرق بر ثروتک زیاده لشمسندن عبارت قالدینی حالد بو
سرمایه‌نک ضیاعی بر زنیکنک فقیر دوشمسی قیلندن
اوله رق صوک درجه وخیم والیم اولور. انک ایچوندرکه
بوتله‌کلی طریق تجارتی کیمسه کیمسه یه توصیه ایده‌میدی

دین اسلامده هدف مناقشه اولان مسائلدن

مابعد ۲

اوت عقل وحکمت نقطه نظرندن بلکه قارک مذمومینه
ده اعتراض ایدنلر؛ «اورته یه قونیان پاره مقامیرینک
کندیلرینه عائد دکلی؟» دینلر بولنور.

لکن انسانلرک هر حرکتلری، تشبیلری عقل وحکمته
موافق دوشمک ممکن اولمیدندن بو خصوصده لایخطیانه
بر تمیزی حائر اولان قانون شریعت بونلرک کندی ماللری
ینه کندی منفعللری ناهیه ایستکلری صورتده استعمال
ایتملرینه مأذونیت ویرمز. چونکه بو قانون انسانلرک
اک مدبر بر خیر خواهی کیدر. همده اوله اولمی
دکیدر؛ اما انسان ولواک امین، اک عاقل بر خیر خواهنک
وصایاسنی دیکلمکه مجبور دکدر دی یه بیلیمی یز بیلیم؟
عقلا وحکمه قیدیه بر از کوچجه دیرز.. علی الخصوص

هیچ قلمهش یا خود یاری به اینش اوله جعدن مسئه
جمیت بشریه بر نوع خدمتی متضمن بوانور . و مسابقین
حقننده تهاک ازالمش اولور .

خلاصه قارده مساعی ، مقدورینی ترك ايله طاعتك لطیفی
بكله مك [۱] كی برمسكنت ، برعطالت ، واز وقتده ،
همده بورولمده دن چوق قزانتق كی بر آج كوزایلك ،
ومنفه تی دیگرك مضرتنده بلكه محو اولمسنده اراق كی
بر انصافمراق ، وبوقدر دانشكارانه ، متزلانه برقازانچ
اوغرنده اسکی سرمایاسنی ده تهلکیه قویمق كی بر
شاشقینلق ، احتیاطمراق واردر .

محاذیر مذکورهمیاسنده ذكر اولنان عطالت محذوری
انسانك علی العاده بوش طورمسنه قیاس ایدیلهمز .
چونكه او نوع بوش طورمق ، چالشماق ، استراحت
مقصود معقولندن نادراً خالی اولدینی كی استراحت
فائده سی ولو غیر مقصود اوله رق تضمن ایتمدیكه ده
اندردر . قارده کی عطالت ایسه دهشتلی بر عذاب درون
ایله نمزوج اولدیفندن استراحتی موجب اولمق شویله طو-
رسون وجودی مشغویت زمانندن زیاده بورار .

ثانیاً علی العاده بوش طورمق انسانك یالکز نفسنه
منحصر بر عطالت اولدینی حالد قار باز بو عطالتنه دیگر
ینی ده تشریك ایدر .

ثالثاً قارده عطالتی کنديسنه ایش یایمق ، واسطه تجارت
اتخاذ ایتك بولندینی جهتله تجارت سوء استعمال ایدیلهرك
ما وضع لهندن چیقارلمش تحریف ایدلمش اولور . بناءً
علیه علی العاده بوش طورمق ترك اشتغالدن عبارت اولدینی
حالد قار ترك اشتغال ايله اشتغال ایتك درجه سنده بر
عطالت ملتزمه در مدار سده تحصیل ایدیلن علوم ايله
مألف اولانلر [ماهیه لابشرط شیء] ايله [ماهیه بشرط

[۱] قدرت و مهارتله قازانیلان بعض مسابقه لرده ده هیچ بر
طرف کندي زمعنجه خصمك مادوننده بولندینی ایچون شو
حساب متقابل اوزره ینه ایش طامك ترجیحنه قالمشدر ،

کی کنديسی یایسه بيله نفسنك تمایلاتنه مغلوباً یاپار .
ولکن الك سالم قوه عقلیه بيله . الك بیطرف محاکمه بيله
سودیکنی منبع ایدر . نصلکه بر طقم سقاھتلردن نفسنی
منع ایدهمین آدم ، نيك وبدي کنديسنه عائد اولانلر حقننده
اولانجه قوتيله ممانعته چالیشیر .

ثانیاً قار بازلر یكدیكرندن قازانیرلر ، یعنی حاضرندن
صرف ایدرلر . وقوای کاسبه لرینی حال عطالتده برافه رق
نه استحصال ونه ده استکمال صورتيله جمیت بشریه بر
حبه استفاده ایتدیرمش ، ثروت عمومیه بر ساتیم علاوه
ایتمش اولمزلر . شمدی بونلر بر برندن قزانتق ، بر برینی
یتك سوداسنه دوشمکدن ایسه اومندنه خزانة خلقتدن
قزانسهر هم بری قزانوب بری غائب ایتسه ایکیسی ده
قزانسهرلر ده مناسب اولمز میدی ؟

قارده بولنان معنای عطالتی تقدیر ایچون بتون بر
مملکت اهالیسی قار ايله مشغول فرض ایدیکز . . . بو
وجهله بر مدت بینلرنده تداول ایدن ثروت مملکتك
اره سی چوق کچمده دن صوینی چکوب توکنديکنی کورر
سکزر . حال بوکه بر مملکتك عموم اهالیسی منحصرأ بر
صنعتله مثلاً زراعتله مشغول اولسه ، ینه بو صنعت واحد
نك تأمین ایدمچی اخراجات سایه سنده حوائج سائرلرینی
خارجدن تدارك ایتك امکانی بوله بیلیرلر .

یوقاریدن بری ایضاحنه چالیشدیغمز نکتله رهمبندیرکه
ایکی کشی اره سنده هانکیسی تفوق ایدر ایسه دیگرندن
بر شی المق شرطيله اجرا ایدیلن مسابقه ده قار اولدینی
حالد قازانانك مکفاتی خارجدن تعهد اولنور . و یاخود
مغلوبدن المایوپ غلبه ویرمك اوزره مسابقیه بر شخص
ثالث اشتراك ایدرسه مشروع بر حاله کلیر . چونکه بو
صورتله ارهیه بر دست مروت کیرمش وشو اعتبار ايله
مسئله قزانتق دکلده صرف ایتك هم بر خیر ضمننده ،
تشویق ترقی اوغرنده صرف ایتك مسئله سنده تحویل
ایتمش اولدینی كی ، مسابقینده ده غائب ایتك احتمالی یا

شمعی کلم سیغورطه نك برینه دها زیاده بر مکملیتله قائم اولقی اوزره بیانی موعود اولان طریقه :

مثلا بر محله ویا بر قصبه خلقی یاخود بر صنف ارباب تجارتی خانه لری نك قیمتی ویاخود سرمایه لری نك اهمیتی نسبتند کندی بینلرنده سنوی برپاره افرایا دیرك بویاره کندی لری نجه مؤتمن بمض ذوات طرفدن ایشله تیلسه، انما ایدیلسه . . . صکره کندی لرندن قضا زده اولانلر بولنورسه شرکتی اداره به مأمور بولنان ذوات اوضر لرلی تلافی ایدم جك صورتده بویاره دن صرفه مأذون اولسه وبو صرفیات دن آرتان تتمعه حصه دارانه علی الدرجات توزیع اولنسه . . . صکره دها فضله بر احتیاط اولقی اوزره بوشرکت - سیغورطه قومانیالری نك یابدینی کی - کندی سنه مائل دیگر شرکترلرله عقد رابط ایلسه :

ایشته بوشرکت تمنع کتیرمی اعتبارله عادتاً بر شرکت تجاریه و آفت زده لر ایچون تبرعانه مأذون بولنمی اعتبارله ده بر اعانه صندوقی دیمکدر .

لکن بو شرکت او قدر صرفیات ایله برابر تتمعه ایدم بیلیری ؟ دیرسه کز نیچون ایدم مسون ! سیغورطه شر - کترلر نك ده تقسیط بدللرندن بشقه وارداتی اولدینی حالده فصل قازانیور ؟ و قازانیورسه فصل دوام ایدیور ؟ شو قدر فرق وارکه سیغورطه ده او تتمعدن بشقه لری استفاده ایدیور ، بو صورتده ایسه تقسیط لری ویرنلر استفاده ایدم جك . یوق اگر سیغورطه قومانیالری نك بدایه بر سرمایه سی، احتیاط ایچمی بولنورسه معروضمز اولان شرک نك ده مبادی تأسسند بر از فداکار طاوراعسیله ، تقاسیط اولیه نك بر آزدها طولوجه اولسیله او احتیاج بر طرف ایدلمش اولور . چونکه هر کسک ویردیکی پاره بوشه کتیمه جك ینه کندی جیننده قاله جق دیمک اولغله استکثار ایدلمیه رك ویریلر .

شرک نك وقوع بوله جق مصارف تضمینی بی ایفایلیسی وفضله اوله رق خصوصی تتمعه توزیع ایدم بیلیمسی جهتی

لائی [تعییرلری اره سنده کی فرقی اکلا لر . کلم : علی - العاده بوش طور مق دخی شرعاً ممدوح دکلدر . فقط بو، بوش طور مق ایشسرلکی کندی سنه ایش یا بقی درجه سنه چیقنجه صراحة منع اولنورکه ملاعب و ملاهی نوعندن اوله رق دین اسلامک نهی ایدیکی بالجمله مالا یعنیلر ده ایشه بو ایشسرلک معنای مضاعفی مندجدر ارتق اولکی مجتمزه دونم

ایشته سیغورطه نك مادی و معنوی متضمن اولدینی محاذیری کوسرتدک . اما قضا و قدر باینده متانت قلبه ، بیوک بر تسلیمیت متوکلا نه به مالک بولنمان انسانلرله باخصوص بو کی فضائی تقدیر شانندن اولیان تجارتیه اطمئنان بخش اوله جق بر ضمانت لزومی تقدیرنده بونک سیغورطه دن بشقه درلو بر چاره سی ، محاذیر سالفه دن سالم و مشروع بر طریقی یوقیدر ؟

نیچون اولسون ؟ لکن شوراسنی عرض ایدم که او طریقک بعض مواعیه مبنی مملکت مزده شمعی به قدر قابل تطبیق اولوب اولماسنه قاریشمام . بیان ایدم جکم طریقه بوندن اول استبداد مانع اوله بیلیردی . شمعی ده اولسه اولسه جدیانه رغبتسرلک کی مملکت مزده حکمفرما اولان ضعف اخلاقی مانع اولور . فقط بزم بومقاله نی یازمقدن مقصدم سیغورطه تعییر اولنان معامله به دین اسلامک مساعد اولماسندن طولانی احکامنده حاشا بر نقصان ، مصالح بشریه به قارشی بر کفایتسرلک تصورنک بطلانی آکلا تمقدر . بناء علیه بویله بر شینه اسلامیک احتیاجی اولدینی اثبات ایدم جکم ، مملکتک احتیاجی اولدینی دکل ؛ مملکتک احتیاجی وار ایسه او کندی قصوریدر، دین اسلامک قصوری دکل . حتی سیغورطه لی املاک اره سنده قزان ملک صاحب لری نك ده ارتق او معامله به اشتراکده معذور ویا مجبور قالمش اوله جق لری حقنده کی مدعیانه ده قاریشمام بنده کز مقصدمی ، وظیفه می عرض ایتدم .

رابعاً : بورایه ویریلن پاره لر بر تجارت امنیه سیله ویرلدیکی ایچون بو حالک سیغورطه ده اولدیفنی کبی قارشیلقمیز و غیر مشروع بر اعطا اولماسی

خامساً : شرکتک تضمیناتی بر نوع تبرع شکلنده اولدیغندن حصه داران بونکله ماده متفع اولدقلمری کبی معناده مأجور اوللمری

بوراده یالکمز برشی خاطرله کایرکله تبرع شکلنده بولنان صرفیات مذکوره حقنده اعطا اولنان مأذونیتی قطع ایتمک یعنی اداره مأمورلرینی صرفیاته وکالتدن عزل ایتمک حصه دارانک ایدی اختیارنده بولندیفی جهتله شرکتک علت غایه تشکلی اولان تضمین خسارات مقصدی تحت تأمینہ التمش صایله ماز . حال بوکله سیغورطه لر تعهد ایستکاری تضمیناتی ایفایه قانوناً مجبورلردر .

سیغورطه یه بدل واندن دهامکمل اولقی ادعاسیه بیان ایستیکمز اصولی اساسندن صارصیورکبی کورینن بو اعتراضک جوابی قولایدر . چونکله ذکر اولنان حصه دارانی کندی یینلرنده بویله بر شرکت تأسیسه سوق ایدن شی نه ایدی ؟ مالک اولدقلمری اموالک محافظه سیینه دائر وکندی منفعتلرینه عائد بر فکر احتیاط دکلکی ؟ شو حالده بوندن صوکره ماللریتمک محافظه سیینه حاجت قالمدی ذیلله مز . علنک بقاسی ایسه معلولک بقاسی ایچون کافی اولدیغندن موقع اعتراضده درمیان ایدیلن احتمالک معناسی بوقدر . تعبر اخرله سیغورطه نیک قبولی فرضیه سنده سیغورطه مز اموالک ضررندن بحث ایتمک فصل مناسب اولیورسه توصیه ایستیکمز شرکتک محذوری اوله رق ایراد ایدیلن احتمالده اوله جه ناممحلدر . چونکله بو ، عرض ایستیکمز فکر تحفظ و احتیاط ایله تشکلی ایدن شرکتک بوزوللمسی دیمکدر . حال بوکله بر شرکت بوزولدقندن صوکره ظهوری ملحوظ اولان محذوریله تنقید ایدیلله مز . یعنی شرکتدن بکله نیلن فائده شرکتک دوامی مدتنده ارا نیلحق لازم

براز دهام ایضاح ایدلم : مثلاً بش بیک خانهلی بر قصبه ده حریق وقوعی احتمالنه قارشی معاونت ایتمک اوزره قصبه اهالیسنک کندی یینلرنده تشکلی ایلدکلمری شرکتکله برنجی تقسیمده خانه باشنه بری بری اوستنه بشروایکنجیده اوچر لرا ویریلسه برسنده شرکتک یالکمز سرماییه سی قرق بیک لرایه بالغ اولورکله بویاره از بویاره دکلدر . نه حاجت مشکلات ابتدائیه حقنده بز بوقدر ارائه طریق ایده بیلدکدن صوکره اهل اختصاصدن ، ارباب تجارتدن دهام کوزل فکرلر التحق ممکندر برده شوراسی وارکله شرکت برکزه تاسس ایستدکدن صوکره ایلریده قطعاً سیغورطه لر قدر مصارف تضمینیه دوچار اولیه جفی جهتله دوام و ترقیسی دهام زیاده اعتماد شایاندر . چونکله بورایه قید اولنان مالک امر محافظه سی خصوصنده صاحبنه سیغورطه صورتنده سوبیلدیکمز لاقیدلک ، اهتمام سزاق کله مز ، اونسبتده فاسدمقصدلر ، آتریقهلرده جریان ایده مز . چونکله بر آدم قز انجندن کندیسنده حصه استفاده جیقمقده بولنان بر شرکتک متضرر اولدیغنی ارزو ایتمز .

شمدی بوشرکتک سیغورطه یه قاج جهتله راجح اولدیغنی تعداد و تلخیص ایدلم .

اولاً : اموالی قضایه اوغرا مایانلر طرفندن بورایه هر سنه ویریلن پاره لری سیغورطه یه ویریلنلر کبی هدر اولوب کیتیمه ریک بر حصه تمتع کتیره سی

ثانیاً : بویله بر معامله یه اشتراک ایدن ادمک ، مالی محافظه خصوصنده کی دقت و اعتنا سنه سیغورطه ده اولدیغنی قدر وهن طاری اوله میه جغه مبنی بویوزدن ثروت عمومیه یه عائد اولان خساراتک نسبت قبول ایتیه جک درجه ده ازالمسی

ثالثاً : شرکتک عائدیتی بولنان اموالده خساراتک ازالمسیله اتصاننده کی امواله سرائتی ملحوظ اولان خساراتکده کسب قلت ایتیمی

کلوب فسخندن صکره عین فائده بی طلب ایتمکه معترضک
حق اوله ماز. چونکه بو عادتاً خلاف مفروض اولور.

بوعتراضک جو ابدیه کی نکته حقیقت کوزلحه عرض
ایدلمش اولمیدیه شرکتی ابتداء برعانه صدیقی شکونده
تأسیس وفضله تمتعائی واقفلیسه مشروط اولان غله
وقف کی توزیع ایتملدر. بوسورتده ارتق تضمین
خسارعات غائیسی قطعاً تحت تأمین آلمش اولور.

وقفده تأبید بولندیغه نظراً حصه داراندن بریسنک
شرکتک سرمایه سندن متراکم حصه سی آلهرق قطع علاقه
ایلم اقتدارینه مالک اولماسی ویاخود تقاسیط سنویه بی
تأدیه دوا ایتمه مک صورتیه شرکتدن چکیلدیکی
تقدیرده دخی بویه غلهدن حصیه استحقاقک دوا ایدوب
طورمی وشرکتده مقید املاک بداخرايه انتقال ایتدکن
صوکره سرمایه میانده حالا موجود اولان اسکی تقسیطلرک
کتیره چکی غلنک اسکی صاحبیره می یوقسه یکی صاحبیره
می عائد اولسی لازم کله چکی مسائلک موجب اولدینی
محدورلر وقاریشیقلمق رایسه بروجه آتی دفعی قابل اولان
شیلردندر:

اولا سرمایدن متراکم حصه سی آلهرق قطع علاقه
اقتدارینه عدم مالکیت برمحدور عداولتی لازم کلیورسه
بو حال، عینیه اوروپادن مقتبس سیغورطه لرده دخی
موجوددر. وعین زمانده شرکتک تأمین ادامه سی ایچون
مطلوبدر. قاریشیقلمق مسئله سنه کلنجه بونکده واقف،
نه بولده شرط تعیین ایدره اویله جه حکمی جاری اولمق
قاعدسیله برطرف ایدیلسی ممکندر. مثلاً سالف الذکر
اعانه اشتراک ایدن ذات ویردیکی بارلرک غلہ سی،
اسامیسی شرکتک دفترده مقید بولان املاکده حریق
طولایسیله وقوع بولهجق خساری تلافیه مشروط
قیامقه قاریشیقلمق احتمال محل قالماز. چونکه دفترده مقید
بولان املاک قیدی باقی اولدقچه شرط واقفدن استفاده ایدر،
املاک مذکورہ کیمک عهده سنه انتقال ایدره ایتسون.

سنه تقسیطلرینی تأدیه ایتمه مک صورتیه شرکتدن
چکیلنلرک اولجه ویردکری تقسیطلردن طولانی غلهدن
استحقاقلرینک دوا ایدوب کیمسی محذوری ایسه یه
شرط واقفده رعایت ایدجک تفصیلات ایله قابل دفعدر.
مثلاً اعانه اشتراک ایدنلرک، تقسیط سنویلرینی تأدیه
ایتدکری مدتیجه غله حصه لری کنیدیلرینه، وثقسیطلرینی
قطع ایله اسملری اعانه دفترندن ترقین ایدیلدکن صوکره ده
علی الدرجات دفترده اسمی قالانلره عائد اولمق اوزمه شرط
ووقف ایتلری تأمین مقصده کفایت ایدر.

مصطفی صبری

المرء غدو لما جهل

سلسله حادثات تاریخیه عطف لحاظه امعان ایدیلجک
اولورسه اعصار مختلفه ده صنوف علمیه مک ملت اسلامیه
حقنیده ایفا ایده کلدکری خدمات مبروره درحال پیش
امعائزه عرض اندام ایلر.

زمانزده اولدینی کبی حادثات واختلالات ماضیه مک
رفع وازالهی او صنوف محترمه مک انضمام معاونتلیله
امکان پذیر اوله بیلمشدر. اساساً بویه اولمیده برامر
طبیعی در. چونکه انسانلر وسائط انضباطیه ومادیه دن
زیاده تدابیر معنویه ونصحه ایله متأثر اولورلر. چونکه
تأمین انتظام عالم ایچون یالکیز مواعید اخرویه کفایت
ایدیه چکی کبی منحصرأ مجازات دنیویه مک دخی کارگیر
تأثیر اوله میه جفی درکار وبدیدارد. اگر کائناتده معنویات
ودیانت اوله سیه دی فطره فسق و فجوره میال اولان
انسانلر نینده آهنگ انتظام وجوده کتیرلمی مستحیل
اولوردی. احقاق حق ایچون محاکمه مراجعت ایدن
ازباب دعوی مدعاسنی اثبات ایدبیلیمک ایچون حکام
طرفندن شهود طلب اولنور شهوددن عجزلری تحقیق